

Aannamebeleid van leerlingen met een handicap

op de scholen van SKOSO

Kenm.: AZ/Beleid/001

Betreft: Beleid aanname gehandicapte leerlingen SKOSO

Versie: 07-07-2003.

1. Referentie.

- Wet Leerlinggebonden financiering (Wet LGF= rugzakje).
- Beleid "aanname, verwijdering, schorsing van leerlingen" van SKOSO.

2. Inleiding.

Dit beleidsplan heeft tot doel de regels en afspraken vast te leggen die gelden bij het aannemen van leerlingen met een handicap op onze scholen.

Het gaat hierbij om 4 clusters leerlingen t.w.

1. Leerlingen met een visuele handicap*;
2. Leerlingen met een auditief-communicatieve handicap;
3. Leerlingen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap;
4. Leerlingen met een gedrags-kinderpsychiatrische handicap.

* Vooralnog is het beleid niet van toepassing op dit cluster.

Dit beleidsplan beschrijft het aannamebeleid t.b.v. alle vier de clusters.

Een samenvatting van dit beleidsplan zal worden weergegeven in de schoolgids.

NB. Dit beleid is ook van toepassing op leerlingen met een persoonsgebonden budget van de GGD.

3. Probleemstelling.

Steeds meer ouders van kinderen met een handicap wensen dat hun kind liefst in een gewone school onderwijs volgt. Deze wens van de ouders om hun kind te laten integreren in het onderwijs, is startpunt geweest van het beleid om te komen tot leerlinggebonden financiering, ook wel het rugzakje genoemd.

Het idee is om voor kinderen die aan bepaalde criteria voldoen (een geïndiceerde leerling) een leerlinggebonden budget beschikbaar te stellen, waardoor ouders kunnen kiezen voor onderwijs in een speciale school of in een gewone basisschool.

Onze scholen zijn in beginsel niet toegerust om onderwijs te bieden aan leerlingen met een handicap. Indien wij bereid zijn om gehandicapte leerlingen aan te nemen, zullen wij ons onderwijs af moeten stemmen op de maat van de leerling met een handicap.

Dat is niet alleen een kwestie van geld, maar vooral ook van willen (motivatie), van deskundigheid(vergroting), van goede voorbereiding en niet op de laatste plaats van het bepalen van de grenzen van het eigen kunnen.

Vanuit scholen voor speciaal onderwijs kunnen ouders en basisscholen ondersteund worden bij de opvang van kinderen met een handicap. Dat is een kerntaak geworden van de regionale expertisecentra (REC). Deze centra ondersteunen ouders bij het zoeken van een basisschool voor hun kind. Ze begeleiden ouders bij de invulling van het onderwijsprogramma voor het kind. Ook de leraren in de basisschool worden door het REC begeleid bij de uitvoering van het onderwijsprogramma.

De basisscholen zijn verplicht (zie aangepaste WPO) leerlingen met een handicap uit alle categorieën op te nemen. Een school mag dus niet een leerling weigeren op grond van de soort handicap. Wel kan een school aangeven er nog niet aan toe te zijn bepaalde leerlingen op te vangen. Dan moet wel worden aangegeven wanneer dat op termijn wel het geval zal zijn.

Relatie met het WSNS-beleid.

Door het WSNS-beleid zijn de verschillen tussen de leerlingen op de basisschool de laatste jaren steeds groter geworden en krijgen de leraren steeds meer te maken met individualisering en differentiatie. Plaatsing van een leerling met een handicap in de groep vereist dat de leraren nog verdergaand 'onderwijs op maat' zouden moeten kunnen toepassen.

Daarvoor is scholing en begeleiding nodig en daarbij lesmethodes en werkwijzen, die rekening houden met de nog grotere verschillen in de samenstelling van de groep.

4. Beleidsuitgangspunten.

1. De scholen van SKOSO zijn in principe bereid leerlingen met een handicap aan te nemen op onze scholen, als de school en de ouders het eens kunnen worden over de condities en aan de toelatingscriteria is voldaan.
2. De leerkrachten zijn bereid de vereiste extra inzet te plegen en, als er aan de toelatingscriteria is voldaan, hun werkwijze in de klas aan te passen aan het feit, dat zij een leerling met een handicap in hun groep hebben.
3. Zij zijn dan bovendien bereid deel te nemen aan regelmatig overleg over de hun toevertrouwde leerling(en) met een handicap, zich te laten begeleiden door medewerkers van een REC en deel te nemen aan bijscholing.
4. Bij de beoordeling of toelating van een aangemelde leerling met een handicap mogelijk is, spelen de volgende zaken een rol:
  - De kennis en vaardigheden waarover de leerkrachten op dat moment m.b.t. de problematiek beschikken.
  - Materiële en gebouwelijke beperkingen die de school heeft.
  - Ondersteuningsmogelijkheden die geboden kunnen worden (materieel en immaterieel).
5. De scholen kunnen niet onbeperkt leerlingen met een handicap opnemen. Daarvoor is de expertise op pedagogisch en didactisch gebied nog niet voldoende ontwikkeld. Op dit moment wordt ingeschat dat de opvangcapaciteit 1 leerling met een handicap kan zijn op 50 leerlingen (2 %).
6. De scholen beschikken op dit moment over te weinig kennis en expertise m.b.t. de opvang van leerlingen met een handicap uit cluster 4 om deze leerlingen op te kunnen vangen.
7. Indien er bij een leerling die reeds op onze scholen zit, een handicap wordt vastgesteld dan hebben we de inspanningsverplichting om het kind, indien mogelijk, op onze school verder te helpen.

5. Indicatiestelling en keuze van ouders.

1. Ouders van een leerling met een handicap stappen rechtstreeks naar de Commissie van Indicatiestelling (CvI) met de vraag of hun kind in aanmerking kan komen voor speciaal onderwijs of voor een leerlinggebonden budget.
2. De CvI gaat op basis van landelijke, objectieve criteria beoordelen of desbetreffend kind op een vorm van speciaal onderwijs is aangewezen. Luidt het oordeel van de CvI dat het kind inderdaad speciale voorzieningen nodig heeft, dan heeft het recht op een leerlinggebonden rugzak en kunnen ouders kiezen voor het speciaal of regulier onderwijs.
3. In dien de ouders kiezen voor regulier onderwijs, kunnen zij hun kind op onze scholen aanmelden.

6. Toelatingsprocedure op onze scholen.

1. Er vindt een intakegesprek plaats met de directie en/of de intern begeleider:
  - De intern begeleider of de directie geeft een toelichting op de mogelijkheden en beperkingen die de school heeft en op de te volgen aanmeldingsprocedure.
  - Zij vragen schriftelijk toestemming van de ouders om informatie bij derden op te vragen.
  - De directie of de intern begeleider bekijken samen met de ouders welke extra voorzieningen er nodig zijn en wat de mogelijkheden van de school zijn om daarvoor te zorgen.
  - Zij maken de ouders duidelijk dat dit eerste gesprek niet betekent dat hun kind automatisch wordt toegelaten, maar dat daar een tweede gesprek uitsluitel over geven zal.
2. De intern begeleider verzamelt informatie over de aangemelde leerling met een handicap bij bijvoorbeeld de huidige school, de Cvl, MKD-en, voorschoolse opvang, REC, etc. Het REC heeft de plicht het dossier van het kind volledig te maken.
3. Daarbij kan de hulp worden ingeroepen van de PCL van het SWV WSNS.
4. Op onze scholen worden bij de aanmelding van een leerling met handicap aan de hand van een als bijlage bij dit beleidsstuk opgenomen schema de onderwijskundige vragen van dit kind opgenomen.
5. De betreffende inventarisatie van de hulpvragen van het kind wordt afgezet tegen de visie van de school en de mogelijkheden om een genoegzaam onderwijsaanbod te realiseren. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de ondersteuningsmogelijkheden (zowel materieel als immaterieel).
6. Met die gegevens wordt er een inventarisatie gemaakt van het kind met een handicap en worden een aantal basisgegevens in kaart gebracht:
7. Nadat de directie en / of intern begeleider én één van de leerkrachten zich tezamen verdiept hebben in de problematiek van de aangemelde leerling en de ingewonnen informatie en nadat zij het eens zijn over het feit, dat de school de aangemelde leerling zou moeten kunnen opvangen, draagt de directie er zorg voor dat de aanmelding in een teamvergadering wordt besproken.
8. Het team overlegt over de toelaatbaarheid door haar eigen criteria en visie te toetsen aan gegevens van REC, Cvl, voorschoolse opvang e.d.
9. De directeur neemt in laatste instantie een besluit of een leerling al dan niet wordt toegelaten.
10. Conform de regelgeving ontvangen de ouders binnen 6 weken na aanmelding een beslissing over de vraag of het kind toelaatbaar is op onze school.
11. Indien een kind wordt aangemeld geruime tijd voordat het toelaatbaar zou zijn (4 jaar), dan behoudt de school zich het recht voor om op een later tijdstip de toelating te bespreken. Met de ouders worden daarover afspraken gemaakt.
12. Bij weigering zal aan de ouders een duidelijke schriftelijke motivatie wordt overlegd.
13. Er volgt een tweede gesprek met de ouders waarbij het besluit van de school wordt besproken.
14. Als het kind wordt aangenomen wordt er een begeleidingsplan opgesteld, waarin het volgende duidelijk vastgelegd wordt:
  - hoe de inhoud en inzet van het leerlinggebonden budget (= de rugzak) van het kind zal worden besteed;
  - een overzicht van de inzet van de middelen;
  - het plan van aanpak: hoe het kind wordt opgevangen;
  - het handelingsplan: welke doelen er gesteld worden die we met het kind bereiken willen;
  - het onderwijsleerpakket;
  - de gebouwelijke aanpassingen;
  - de samenwerking met de ouders;
  - de inzet van een eventueel aanwezig persoonsgebonden budget;

- hoe de ouders de eventueel noodzakelijke lichamelijke verzorging organiseren of zelf uitvoeren;
  - de begeleidingsafspraken met het REC;
  - eventuele scholing van team of individuele teamleden;
  - afspraken m.b.t. evaluatie van begeleidings- en handelingsplan.
15. Nadat de ouders, de REC- vertegenwoordiger en de directie hun handtekening onder het begeleidingsplan geplaatst hebben, wordt het kind definitief tot onze school toegelaten. Er is daarmee overeenstemming bereikt met de ouders.
16. De school vraagt daarna op de bekende wijze de extra middelen aan bij CFI.

N.B. Op onze scholen wordt bij de aanmelding van een leerling met een positieve beschikking van de permanente commissie leerlingenzorg van ons samenwerkingsverband WSNS en bij terugplaatsing van een leerling van een speciale school dezelfde procedure gevolgd.

Indien bij een leerling, die reeds op school zit problemen ontstaan, die er uiteindelijk toe leiden dat betreffende leerling geïndiceerd wordt door de Cvl, dan vindt ongeveer dezelfde procedure plaats als hierboven beschreven. De stappen 4 t/m 12 zijn dan ook van toepassing. Bij stap 9 en 10 zal het gesprek met de ouders dan handelen over verwijdering van desbetreffende leerling. Een onderwijskundig rapport dient dan door de school zelf worden opgemaakt.

7. Toelatingscriteria op onze basisscholen.

Onze scholen kennen hun onderwijskundige beperkingen en grenzen m.b.t. de speciale zorg voor leerlingen. Daarom zijn er criteria opgesteld die door het team gehanteerd zullen worden bij het komen tot een besluit tot toelating tot de school. Er wordt steeds per kind bekeken, of het toelaatbaar is.

Criteria die het team hanteert bij haar beoordeling of een leerling met een handicap zal worden toegelaten zijn:

1. Op onze school is het mogelijk een totaal aantal leerlingen met een handicap op te vangen tot ongeveer 2 % van het totaal aantal leerlingen met, indien mogelijk, een maximum van 1 leerling per groep.
2. De (geschatte) groeps grootte waarin de leerling komt te zitten is zodanig dat er een leerling met een handicap in opgevangen kan worden.
3. De groepssamenstelling. Zitten er al meer zorgleerlingen in die groep?
4. De toekomst van de groep.
5. We nemen niet meer dan 1 leerling met een handicap tegelijkertijd aan, d.w.z. dat we niet meer dan 1 leerling met een handicap op het zelfde moment een aanmeldingsprocedure aangaan. Dit i.v.m. het feit dat we slechts over een beperkt aantal uren beschikken om de procedure uit te voeren.
6. Een leerling met een handicap die wordt aangemeld op onze school, zal slechts dan worden besproken in een teamvergadering als een Cvl desbetreffende leerling heeft geïndiceerd voor een gewone basisschool.
7. We nemen alleen kinderen aan die voorschoolse opvang (KDV, Peuterspeelzaal, MKD) genoten hebben. Indien dat niet het geval is, dient er bijv. middels een gesprek met een deskundige, onderzoek middels observatie of op een andere wijze een zorgvuldige intake plaats te vinden en/of vervangend onderzoek mogelijk te zijn.
8. Gegevens voortkomend uit observaties door onze intern begeleider en een leerkracht op de voorschoolse opvang spelen een rol bij het bepalen van de toelaatbaarheid van het kind.
9. De gegevens van de voorschoolse opvang, het REC en van genoemde observaties leiden tot de volgende positieve indicaties:
  - Uit gegevens van de voorschoolse opvang valt een goede inschatting te maken voor de toekomst van het kind op onze school;

- Indien nodig dragen de ouders zelf zorg voor de lichamelijke verzorging van de leerling met een handicap (voorbeeld: zindelijkheid, zelfstandig toiletgebruik);
  - De verwachting is dat het kind leerbaar is en dat het mogelijk is in een handlingsplan vervangende doelen aan te geven;
  - Het kind past wat betreft problematiek bij andere kinderen met bijzondere problemen in de groep.
  - Het kind kan in een groep functioneren.
  - Het kind kan zich aan afspraken houden.
  - Het kind mag geen bedreiging vormen voor de andere kinderen.
  - Het kind moet kunnen communiceren.
  - Het kind heeft geen permanent toezicht nodig.
  - Het kind vraagt slechts om beperkte aandacht van de groepsleerkracht.
10. We constateren dat de ouders betrokken zijn bij hun kind en schatten in dat die betrokkenheid ook de school betreft hetgeen betekent:
- Er is een open houding naar de school
  - Openheid van zaken bij de aanmelding van het kind
  - Reële verwachtingen van het kind
  - Reële verwachtingen van de school
  - Dat ze de school in de gelegenheid stellen om externe deskundigen in te schakelen
  - Dat ze alle relevante gegevens beschikbaar stellen van de school
  - Dat ze accepteren dat er op enig moment (wellicht) de grenzen aan de zorg worden bereikt.
11. Er is een toelatings- en verwijderingsovereenkomst af te sluiten met de ouders in geval het niet lukt op onze school. Voorbeelden zijn:
- Een kind zou thuis moeten kunnen blijven indien de leerkracht ziek is en als dat problemen oplevert;
  - Een kind moet door omstandigheden toch geplaatst kunnen worden in een speciale school.

8. Tot slot.

De scholen kunnen het geld uit de rugzak gebruiken voor personele (ong. € 6500,-) en materiële voorzieningen (€ 850,= a € 950,=) en voor aanpassingen die voor het onderwijs aan het kind nodig zijn.

Voor een deel van de extra formatie moet expertise bij het speciaal onderwijs worden ingekocht.

Ieder jaar opnieuw moet de rugzak bij het CFI worden aangevraagd. De beschikking van het CFI levert een maand erna de eerste inkomsten op zodat de school eerst een maand zelf moet overbruggen.

Minstens 3 keer per jaar moet op schoolniveau met de ouders worden geëvalueerd hoe het gaat. Binnen 2 jaar bekijkt de Cvl of er nog steeds sprake is van een handicap en volgt een herindicatie. Zo ja, dan wordt de rugzak opnieuw toegekend.

Uit de schoolgids wordt duidelijk hoe onze scholen om denken te gaan met leerlingen met een handicap: de wijze waarop dit specifieke onderwijs wordt vormgegeven.

De tekst voor de schoolgids waarin bovenstaande is opgenomen staat vermeld in bijlage 1.

Bijlage 1.

“Op onze scholen worden bij de aanmelding van een leerling met een positieve beschikking van een commissie voor indicatiestelling of de permanente commissie leerlingenzorg van ons samenwerkingsverband WSNS aan de hand van een checklist/schema de onderwijskundige vragen van dit kind opgenomen. Dit geschiedt eveneens bij terugplaatsing van een leerling van een speciale school.

Vervolgens wordt aan de hand van deze onderwijskundige vragen bezien of de school in staat is de onderwijskundige antwoorden te bieden.

Centraal in die beantwoording staat het belang van het kind en de mogelijkheden van de school om het ontwikkelingsproces van het kind te ondersteunen.

De school zal bij die beantwoording gebruik maken van de ondersteuning van bijvoorbeeld een school aangesloten bij een Regionaal Expertise Centrum en/of van de mogelijkheden die het samenwerkingsverband WSNS biedt.

Bij het besluit tot toelating of weigering zal er altijd sprake zijn van een teambesluit.

We gaan er immers van uit dat –bij toelating- de leerling de gehele basisschoolperiode op onze school welkom zal zijn.

Wilt u over meer informatie beschikken over dit onderwerp? Dan kunt u bij de schoolleiding terecht voor een kopie van het beleidsplan.”

Bijlage 2: Checklist i.v.m. intake leerlingen met een handicap:

	Aandachtspunten 'wat vraagt het kind".	Mogelijkheden van de school.	Onmogelijkheden van de school.	Welke ondersteuningsmogelijkheden zijn er?	Wat kan eventueel extra worden gehaald?
Pedagogisch:					
Didactisch:					
Kennis en vaardigheden van de leerkrachten:					
Organisatie van de scholen de klas:					
Gebouwelijke en materiële voorzieningen:					
Medeleerlingen:					
Ouders:					

Aandachtspunten:

- Uit gegevens van de voorschoolse opvang valt een goede inschatting te maken voor de toekomst van het kind op onze school;
- Indien nodig dragen de ouders zelf zorg voor de lichamelijke verzorging van de leerling met een handicap (voorbeeld: zindelijkheid, zelfstandig toiletgebruik);
- De verwachting is dat het kind leerbaar is en dat het mogelijk is in een handlingsplan vervangende doelen aan te geven;
- Het kind past wat betreft problematiek bij andere kinderen met bijzondere problemen in de groep.
- Het kind kan in een groep functioneren.
- Het kind kan zich aan afspraken houden.
- Het kind mag geen bedreiging vormen voor de andere kinderen.
- Het kind moet kunnen communiceren.
- Het kind heeft geen permanent toezicht nodig.
- Het kind vraagt slechts om beperkte aandacht van de groepsleerkracht.